

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Secretariaat:

Bazarstraat 33 Den Haag Tel. 639871

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Uitsl. voor verslagen en abonn. Barentzstr. 48 Den Haag tel. 637383

Zondaggroep I,
5 mei 1963.

Goedenmorgen, vrienden.

We zitten hier in Nederland op het ogenblik in een heel eigenaardige sfeer. Ik weet niet, of u dat hebt gemerkt? Men heeft de oorlog en de slachtoffers van de oorlog herdacht en men zou bevrijding moeten vieren, maar ergens is het element van waarachtigheid zoek geraakt. Waar dat is gebeurd en wanneer, dat kun je niet zeggen. Je kunt alleen constateren, dat er een eigenaardige sfeer is; ten dele opgebouwd uit haat, ten dele uit propagandistische elementen en voor een groot gedeelte uit ergernis. Dan vraag je je af: Hoe komt dat?

O, u moet niet bang zijn. U moet niet denken dat ik een bevrijdingsrede ga afsteken of iets dergelijks. Dat laat ik over aan de politici, die deze dingen weten te exploiteren. Maar waarom eigenlijk heel veel van dergelijke gedenkdagen en gedenkfeesten hun zin schijnen te verliezen? Ik geloof, omdat de mens zichzelf en de tijd te ernstig neemt. Want het zoeken naar de betekenis van het leven kan niet worden afgedaan met de woorden van de helden, die ons zijn voorgegaan. En het kan ook niet worden afgedaan met de blijde herdenking van de tijd toen we weer vrij waren. En het kan ook niet worden afgedaan met de gedachte aan het offer dat Jezus, onze Verlosser, voor ons heeft gebracht. Er komt een ogenblik, dat deze dingen voorbij zijn; ze zijn leeg. De helden, ach, die liggen in hun graven en degenen, die hen hebben gekend, denken over hen na misschien, maar de wereld gaat door. En een bevrijding, ach, die kan eens belangrijk zijn geweest, maar op het ogenblik is het veel belangrijker dat er een loonronde is en of Feijenoord wel of niet zal winnen. Op het ogenblik is het veel belangrijker hoe de nieuwe hoedenmode zal zijn. Want al die dingen gaan voorbij.

De mens beseft niet, hoe weinig eeuwigheidswaarden er in zijn stofelijk leven bestaan. Wij kunnen spreken over de eeuwigheid, natuurlijk, maar die eeuwigheid ligt toch zeker niet in de voortdurende opmars van verschijnselen. Eeuwig is iets, dat nooit van waarde en van betekenis verandert. Eeuwig is iets, dat niet kan ondergaan in de vergetelheid, dat niet kan worden weggedrukt door andere feiten. Het is ook niet iets, dat op de voorgrond treedt. Eeuwigheid is het samenpassen van de kleinste delen van het leven, van de wonderlijkste belevingen door alle tijden heen, zodat ze een geheel zijn, zodat ze niet meer naar voren springen, maar vergroeid zijn met al het andere. Ik geloof, dat hierin de oplossing ligt van die vraag: Waarom?

De helden, die hebben gevochten in de tijd van de overheersing en die men heeft herdacht, ach, ze zijn gevallen; en mede dank zij hun optreden en hun werken is dit Nederland geworden tot wat het nu is. Maar dat Nederland blijft een Nederland met problemen. Ze zijn ingepast in het ge-

heel; en wanneer je ze teveel naar voren laat springen en ze teveel naar voren haalt, dan verliezen ze hun reliëf en worden het vlakke figuren, die eerder doen denken aan een reclame-poster dan aan het leven zelf.

Een bevrijding ook. Eens was het een overweldigend gebeuren op het oogenblik dat je het doormaakte, natuurlijk. Maar wat is het nu? Is het eigenlijk niet het begin geweest van alles, wat zich nu nog afspeelt? Het heeft zijn zin verloren; en als je het apart wilt gaan bezien, dan wordt het een gelegenheid om eens gezellig lollig te doen, om een feestje te vieren en dan is het voorbij.

Wanneer ik dit zeg over de dodenherdenking en over het bevrijdingsfeest, dan zult u me misschien ergens nog gelijk geven. Maar ik bracht zo even nog een derde factor naar voren. Ik sprak over Jezus.

Wanneer men Jezus wil zien als een figuur, die naar voren treedt, als de Verlosser, de redder, die voortdurend erkend en geëerd moet worden zonder meer, die feestelijk moet worden herdacht, al is het dan maar elke zondag, dan verliest hij zijn betekenis. Hij is geen deel meer van het geheel; hij staat er buiten. En dan is hij een twee-dimensionale figuur met misschien heel mooie voorstellingen eromheen; maar hij betekent niets.

Eeuwigheid is niet de nadruk op het détail. Eeuwigheid is het samenvoegen van vele belevingen, van vele ervaringen. Het is het leven van ongetelde duizenden in ongetelde incarnaties. Het is niet meer van elkaar te scheiden.

Jezus leeft, vandaag. Maar zodra Jezus moet leven buiten de mens en buiten de wereld, verliest hij een groot gedeelte van zijn zin en zijn zinrijkheid. Hij is er niet meer. Leeft hij in de mens, dan wordt hij deel van de mens; en die mens behoeft dan niet uit te roepen: "Jezus is met mij!" Dan moet hij zo leven, dat Jezus met hem is.

Hiervan kunt u uitgaan. Alle dingen, die aan de buitenkant liggen, zijn onbelangrijk. Het is onbelangrijk wat er op uw wereld gebeurt, maar het is belangrijk wat er in de mens gebeurt. En als die mens ergens het begrip krijgt voor de samenhang der dingen, voor de eeuwigheid, dan leeft hij a.h.w. werkelijk. En zolang hij alleen maar naar de buitenkant kijkt, alleen de buitenkant opbouwt, dan leeft hij niet.

Je bent als mens al heel gauw geneigd om alles wat buiten je ligt belangrijk te noemen. En een mens maakt zich daarover vaak zorgen, hij maakt het zich moeilijk.

"Ja," zegt hij dan, "maar ik heb toch eigenlijk zoveel financiële bezwaren." En: "Ik kan met die mensen niet opschieten." En: "Ik kan maar niet leren; ik vergeet maar altijd de dingen, die noodzakelijk zijn." En: "Ik wil wel een goed mens zijn, maar per slot van rekening....." en dan gaat hij alles naar voren brengen.

Ja, dan is het leven eigenlijk niets waard. Want alle zorgen, die je je hebt gemaakt over de financiën, over de ruzie met die mensen, die slijten, ze verdwijnen. Maar jij, jij kunt er geen afstand van doen, zoals men geen afstand kan doen van de helden van '14 - '18 en van de helden van de oorlog van 1870 en van de grootheid van Napoleon en van de wonderbaarlijke admiraal Nelson en van de glorie van Nederland in het jaar 1600.

Een mens gaat zijn herinneringen naar voren brengen; en die herinneringen stelt hij a.h.w. buiten zich. Hij stelt ze ten voorbeeld. Hij zet ze op een altaar. Hij aanbidt ze, hij vereert ze. En hij vergeet, dat die dingen niet leven, dat ze geen deel zijn van de eeuwigheid, zó niet.

Wat je bent, dat ben je geworden door een samenhang van gebeurtenissen, die je niet uit elkaar kunt rafelen. Je kunt niet zeggen: Op dit oogenblik is het bij mij begonnen; of: Op dat oogenblik zal er een voleinding zijn. Je kunt alleen zeggen: Er is eeuwigheid en samenhang. Alles sluit aaneen.

En zo kom je dan voor het vraagstuk te staan en volgens mij een veel belangrijker vraagstuk: Wanneer Jezus dan alleen in ons kan leven maar niet apart, kunnen wij dan die Jezus eigenlijk nog wel eren? En wanneer God deel is van ons wezen en we moeten Hem niet zien als iets, dat buiten ons staat, is het dan nog redelijk om die God te aanbidden? Dan doe ik aan zelf-aanbidding. En wanneer dus al die krachten, waarvan ik droom en waarnaar ik soms verlang, in mij bestaan en niet buiten mij, hoe kan ik er dan naar streven om ze te verwerven?

Kijk, vrienden, dat zijn natuurlijk allemaal inleidende geluiden, dat heeft u natuurlijk allang begrepen. Het antwoord op deze vragen moet liggen in het bestaan, in de zin van het leven. En dat mag dan voor ons zinloos schijnen, maar ergens betekenen we iets voor anderen, al weten we het zelf niet. En wij mogen dan misschien ontevreden worden, omdat het niet gaat, zoals we willen en omdat we de mogelijkheden niet vinden die we wensen, maar ergens heeft dat betekenis; het is deel van het geheel. En in ons mogen allerhand eigenaardige gedachten, wensen en angsten woelen, waarmee we geen raad weten, omdat we ze krampachtig in onszelf verborgen zouden willen houden, maar ook dat heeft geen zin, want ze zijn deel van het leven. We kunnen ze niet afzonderen van dat andere leven. We moeten zoeken naar een leidsnoer; ergens een kracht, die het leven zin geeft.

En dan is er maar één antwoord: liefde. Niet de kort opvlammende liefde, die al dooft, wanneer de lusten verzadigd zijn. En niet de liefde, die alleen maar een klein deel van de mensheid voor zich uitverkiest, maar de liefde, die alle dingen doordringt, die in alle krachten a.h.w. leven kan.

Liefde is eigenlijk precies hetzelfde als eeuwigheid. Wanneer ik werkelijk liefheb: de mensheid, de Schepper en daardoor ook mijzelf (want ik kan niet mijn Schepper liefhebben en mijzelf verwerpen; de Schepper leeft in mij), dan heb ik de eenheid gezien, waarin ik besta. Dan heeft geen afzonderlijke daad meer betekenis, dan heeft een afzonderlijke periode geen betekenis, dan is alles gelijk; en wat gisteren was of wat morgen zal komen, vervult zich vandaag a.h.w. keer na keer. Ik kan soms wachten op iets, waarvan ik niet weet, of het ooit zal komen. Maar zelfs het wachten heeft zin, want het is een eeuwigheid, waarin ik leef. En als ik nu het leven maar voldoende liefheb, als ik nu maar voldoende de vreugde van het leven in mijzelf draag en aan de wereld meedeel, dan zal er eens een ogenblik komen dat die verwachting in mij zal worden vervuld.

Die liefde tot alle dingen is in de eerste plaats de aanvaarding van wat is. Een wonderlijke kracht is dat; want zoals de eeuwigheid niet kan worden gedefiniëerd in een aantal opeenvolgende momenten, kun je de liefde niet definiëren in een afzonderlijk aantal erkenningen of aanvaardingen. Ze zijn onscheidbaar en op elk moment is het geheel aanwezig. Ik weet niet, of u voelt wat ik probeer te zeggen.

Het leven zelf is een soort charade, een vertoning waarin elk moment eigenlijk de eeuwigheid moet uitdrukken. De totale krachten van het leven zouden eigenlijk elk ogenblik weer de volledige aanvaarding, de volledige erkenning, de volledige beleving van alle dingen moeten uitdrukken, omdat men alle dingen liefheeft. Je kunt geen onderscheid maken tussen nu en morgen, of tussen links en rechts. Liefhebben; de hele wereld, hoe moeilijk het ook is.

Er zijn Meesters, die deze kracht van liefde proberen te vinden in een absolute vrijheid, in een onthechting. Die onthechting kan heel veel tot stand brengen. Maar in die onthechting is er altijd één ding, dat mij persoonlijk schijnt te hinderen. Ik zeg dus niet, dat het voor iedereen zo behoeft te zijn. Wanneer ik mij volledig onthecht van alle dingen, ben ik dan werkelijk onthecht of ontzeg ik mij a.h.w. de wereld, omdat ik mijzelf tracht te ontkennen?

Dat zijn natuurlijk moeilijke problemen. Maar als je werkelijk leeft, als er werkelijk een intensiteit van begrijpen in je is, dan is een ont-hechting ook een ontkennen van jezelf en je eigen belangrijkheid; dan is het niet een bewust je wezen en je krachten dompelen in de eeuwigheid, waarvan je deel uitmaakt, het is geen daadwerkelijk streven meer, maar dan is het de armoedige berusting zonder meer. En berusten lijkt me nu in vele gevallen toch niet helemaal aanvaardbaar.

Als ik Jezus zie, zoals hij leeft, dan ontdek ik dat hij geen berus-tend mens is, integendeel. We weten, dat hij een onmetelijke mensenliefde moet hebben gehad, al is het alleen maar om dat door te zetten, waarvan hij wist dat het onvermijdelijk zou leiden tot het kruis; want dat is geen prettige dood. We weten, dat Jezus ongetwijfeld ook geduldig moet zijn ge-weest. Denk alleen maar eens aan het geduld, dat hij elke keer heeft ge-had met zijn leerlingen, zelfs met Judas. Maar hij was geen lijdzaam mens. Jezus was niet de onthechte. Jezus was er één, die in het volle leven stond, ondanks alles. En we kunnen ons zo echt voorstellen, hoe voor hem het ene ogenblik in de scherts, de lach, het feest, maar het volgende ogenblik in de eenzaamheid steeds dezelfde kracht zich openbaarde. De Vader heeft hij het genoemd; de onmetelijke liefde, waaruit het leven is geboren, waardoor het leven instand blijft. De liefde, die het leven zelf is, zonder de welke niets kan bestaan.

Die Jezus kun je niet apart stellen. Ik heb het ook gezegd: Hij is mens met alle mensen. Hij is mens met de Samaritaan, met de overspelige vrouw, met de Farizeeën, met de tollenaars, met de Romein. Hij is. Hij leeft. En als hij dan een enkele keer een ogenblik uitbarst in sar-casme en een andere keer in een fel verwijt en zelfs wanneer hij naar een zweep grijpt om de tempel schoon te vegen, dan is daar geen ont-hechting. Het is geen afstand doen van alle emoties, maar het is de volheid van zijn wezen, die zelfs in de felheid probeert de ander op te heffen, die zelfs met de zweep probeert de ander toch nog dichter naar zich toe te halen in plaats van hem weg te ranselen.

De liefde is een kracht, die alles wil corrigeren. Niet naar zich-zelf, maar opdat er vrede zij. Geen schuldbewustzijn, geen uitbuiting, niets, alleen maar de liefde; het leven, dat in een voortdurende aan-vaarding en erkenning geen grenzen meer schijnt te zien. Dat grijpt naar een goddelijke Kracht om een zieke te genezen en gelijktijdig rustig tegen een zieke zegt: "Maar zo ben je toch veel juister in een milieu geplaatst. Wees ziek, maar zing."

Dat was in Jezus' tijd zo. En de Jezus van vandaag, de Jezus die in ons leeft - ook al leeft hij in de krachten; die rond ons zijn evenzeer - zie ik ook als een soort kracht van liefde.

Je kunt deze dingen emotioneel benaderen. Je kunt natuurlijk ook proberen om het te ontleden; en dan wordt het killer, het wordt nuchter-der. Want het is de liefde, die ik ken voor alle dingen, die mij in staat stelt om met alle dingen in contact te komen.

En wat zegt nu b.v. de magiër?

"Daar, waar een erkenning in liefde of haat bestaat, is een band geschapen, die nimmer wordt ontkend, waarin alle geestelijke krachten tot uiting kunnen komen en waaraan de wil kan worden opgelegd om alle ver-schijnselen te produceren."

Dat klinkt veel nuchterder. Het is het spreukje van de tovenaars. Ik kan een mens doden, als ik hem haat. Ik kan een mens redden en uit de dood doen opstaan, als ik hem voldoende liefheb. Maar dan moet dat geen band zijn, die zuiver op persoonlijkheid, op een aanvaarden en ver-werpen is gebaseerd. Dan moet het het hele leven zijn, dat voor een ogen-blik in zo'n mens samenkomt. Dan pas heb ik de volle macht, de volle kracht. En wanneer ik de eeuwigheid besef, zoals ze is, dan weet ik ook dat de krachten van de eeuwigheid, dat alle mogelijkheden, die er in die

eeuwigheid bestaan, elk ogenblik weer tot mijn beschikking staan. Ze zijn er voor mij. Maar dan moet ik ook niet de fout maken dit alleen te zien als iets vrooms. Misschien vraagt u zich af, wat die vroomheid daarmee nu ineens te maken heeft?

Kijk eens, wanneer ik vroom ben, dan ben ik blij met het leven, omdat het goed is blij te zijn met het leven en om God te eren. Ergens zal ik wel een geluk hebben, maar ik heb één ding niet; en dat is het zelfvertrouwen dat ik nodig heb.

Wanneer u hier zit en u wilt genezen, u wilt iets tot stand brengen, is het dan voldoende om te zeggen: "O, ik zal alle dingen aanvaarden en ik ben blij als ze komen en ik zal erin leven"? U begrijpt niets, maar wanneer u in uzelf weet: dit is op het ogenblik goed, dit is mogelijk, dit is noodzakelijk, hier kan iets gebeuren en u geeft uw hele wezen zonder voorbehoud, al uw kracht, uw verleden en uw toekomst in dat ene moment, dan beschikt u over de krachten van de eeuwigheid.

Genezen met een beroep op de geest, met een vroom gebed tot God, zal soms wel eens slagen. Maar wanneer je werkelijk erkent: er is geen scheiding tussen mij en een ander. Hier ben ik, hier leef ik, maar alles wat is door alle tijden leeft in mij en ook die ander, ik kan hier door mijzelf, door wie ik ben tot stand brengen, denkt u niet dat het dan veel beter is?

En wanneer ik rond ga door de wereld en ik spreek vrome woorden van: "Ach, je moet je lot toch dragen, dat heeft God gewild"; of misschien iets harder: "Het is oorzaak en gevolg; wat kun je ertegen doen?" maar ik besef niet, dat ikzelf - gelijktijdig ook oorzaak en gevolg zijnde - in elk leven, in elke sfeer en in elke wereld leef - of ik mij nu ervan bewust ben of niet - dat ik het dus zelf kan doen, dan bereik ik wat.

Het is gemakkelijk om vrome woorden te spreken. Het is gemakkelijk om vrome gezangen te zingen. Het is gemakkelijk om voor jezelf te zeggen dat het leven toch goed is en dat je met je contact met de geest en met God toch eigenlijk zeer gelukkig moet zijn. Maar het is niet voldoende om waarlijk te leven.

Jezus, die zo dikwijls als een bidprentje buiten het leven wordt aangeplakt (reclame-poster voor het patentmerk religie, waarmee je zalig wordt), diezelfde Jezus wist dat. Hij heeft het tegen de mensen gezegd: "De Vader en ik zijn één." De Vader, het Scheppend Principe, alle dingen, alle leven en alle kracht en ik, Jezus, mens, zijn één. Er is geen scheiding tussen ons. Jezus wist het en Jezus weet het nog. Jezus leeft in u, zoals in alle dingen. Ergens is een deel van de eeuwigheid "Jezus" genoemd. Dat deel heeft geleefd, dat heeft wijsheid gebracht en dat is heengegaan. Maar de eeuwigheid leeft in u. De kenbare vorm is vergaan. De essentie, de levende kracht zelf, de bezielende kracht leeft in u, zoals in alle dingen.

God is liefde; liefde, die in alle dingen voortdurend aanwezig is, niet beperkt maar volledig en zonder grenzen. Zo is Jezus in u aanwezig. Jezus, die het zelfvertrouwen had dat ongetwijfeld in zijn dagen ook als heiligschennend en niet passend werd beschouwd.

"De Vader en ik zijn één." Wat vermeet deze profeet zich? Wat haalt hij zich in het hoofd?

"Hebt ge niet gezegd dat ge de zoon van God zijt?" zullen ze dadelijk zeggen voor het Sanhedrin, alsof ze willen zeggen: Nu ja, als je zo iets vertelt, dan moet je niet.....(rest onverstaanbaar). Maar Jezus wist beter.

Zelfvertrouwen. Het vertrouwen op de kracht die in je leeft, de kracht die rond je is en op de liefde die niet beperkt is, maar die de eeuwigheid aanvaardt en zo de eeuwigheid in zich actief maakt, die kan alle dingen volbrengen. Die kan als het nodig is een kruisberg bestijgen. Die kan doden oproepen en die komt in de hemel voor. Zullen wij dat niet

kunnen? Zullen wij, mijne vrienden, met al die krachten die rond ons zijn, met al dat licht, met al de mogelijkheden (magisch en anderszins), die hier bestaan, zullen wij dan niet eeuwig kunnen zijn? Bewust eeuwig? Of vindt u het prettiger om maar arme en domme mensen te zijn en zo nu en dan een paar punten uit uw verleden, of leraren uit het verleden uit het geheel te lichten en als twee-dimensionale plaatjes op te hangen om daarvoor te buigen als een dwaas voor een afgodsbeeld, hopend dat een stuk papier met een paar lijnen hem een gunst zal verlenen en niet begrijpend, dat het alleen het vertrouwen in uzelf, in uw eigen kracht en innerlijk wezen is, waaruit dat alles kan voortkomen?

Ik heb het zo even gezegd over Nederland, over bevrijdingsdag en dodenherdenking. Wanneer je doden herdenkt, die buiten je liggen, dan zijn ze dood, ook al leven ze misschien ergens anders, voor jou zijn ze dood. Als je aan het graf van een mens staat en zegt: "Ja, hier lig je," dan is hij dood voor jou, al leeft hij tienduizend keer. Als je voor een deel van je leven staat en je zegt: "Die tijd is voor mij voorbij," dan maak je dat deel van je leven dood. Als je zegt: "Ja, dat is mogelijk geweest voor de Meesters en voor anderen, maar voor mij is dat niet weggelegd," dan sta je weer aan het graf van je innerlijke mogelijkheden, je innerlijke krachten, je innerlijk weten. Dan is het dood.

De helden, die^{ze} hebben herdacht, waren eigenaardige helden. Ze werden soms naast elkaar gefusilleerd: de communist, de dominee en de kapitalist; en waren vrienden. Men heeft gedenktekens opgericht en men heeft hen begraven; en daarom zijn nu de communist en de dominee en de kapitalist in wezen weer vijanden. Het is nl. moeilijk om dat wat is geweest in je te laten voortleven en te zeggen: "Alleen om dat, wat was en wat in mij blijft voortbestaan, zijn wij vrienden." Begrijpt u, daar ligt eigenlijk het criterium van wat ik vandaag wil zeggen.

U denkt misschien, dat u onrechtvaardig wordt behandeld. U denkt misschien, dat het leven niet goed gaat, dat het anders zou moeten zijn en u zou graag de macht hebben om het te veranderen, nietwaar? En zo gaat alles voort. Een ieder met zijn eigen wensen en zijn eigen ideeën. Maar hééft u die dingen dan niet? Is er niet ergens in u iets, dat u zegt: Al die dingen, waarmee ik mij bezighoud, alles waarnaar ik verlang, alles waarover ik me beklaag, al die dingen zijn eigenlijk zinloos. In mijzelf is het: het leven. Indien u dat gaat beseffen, dan weet u wat eeuwigheid is; dan weet u wat het is deel te zijn van de eeuwigheid.

Wanneer ik zeg: Het zij licht, dan is het licht. Wanneer ik zeg: Het zij duister, dan kan ik het duister doen worden. Niet omdat ik ik ben, maar omdat ik de eeuwigheid ben, omdat ik leef uit de eeuwigheid, omdat het de kracht uit de eeuwigheid is die mij beweegt. En dan kunt u natuurlijk allemaal zeggen: "Ja, dat kun je als broeder in de geest. Dat kun je zeggen als je een Meester bent, maar wij kunnen dat niet", maar dan zet u uzelf buiten datgene, waaruit u leven kunt.

Het is niet uw wilskracht en het is niet uw belang dat telt, dat zijn dingen die voorbij gaan, maar het is de manier waarop u uit alle dingen tezamen de grote krachten van eenheid beleeft: de goddelijke liefde. Niet de menselijke liefde, de goddelijke liefde.

U hebt allen in u de potentie om werelden te scheppen en te vernietigen met een enkel gebaar, maar u durft er niet aan te geloven. U hebt in u de kracht om de wereld vrede te schenken of haar in krijg te doen ontbranden, maar u durft er niet in geloven. Wanneer jullie, mensen, niet aan jezelf gelooft (dan zet ik je even buiten mij als twee-dimensionale figuren, als een leerplaatje dat ik bekijk) wat zijn jullie dan eigenlijk waard? Wat ben je waard, als je het niet eens met jezelf eens kunt worden, terwijl je heel goed weet, waar ergens de fout schuilt? Wat ben je waard, als je steeds meent dat je tekort komt in alle dingen, terwijl je weet dat het niet waar is? Wat ben je waard, als je zo ontzettend tevre-

den bent met alle dingen en eigenlijk toch nog verder zou willen grijpen en het niet durft? Wat ben je, wanneer je zegt: "Het gaat allemaal wel goed" en toch meent dat het niet genoeg is? Wat zijn jullie waard, dat ik je zo buiten mezelf zet als een stel plaatjes tegen de muur? Lege schillen!! Er zit niets in jullie zelfbewustzijn. En dan mogen jullie misschien dromen van de toekomst, zoals de dame op het reclameplaatje droomt van die wascombinatie, maar word je daardoor anders of beter, word je daarvan minder twee-dimensionaal, word je daardoor meer eeuwig? Wat heb je eraan, als je alleen denkt aan de hoge geestelijke sferen en werelden en je eigen wereld vergeet? Wat heb je eraan, als je je eigen wereld wilt zien als het summum summarum, waar alle dingen moeten gebeuren? Dan ben je toch niet volledig!

Misschien klinkt het niet leuk, als ik het zo zeg. U moet niet denken, dat ik het doe, omdat ik een hekel aan u heb. Helemaal niet. U bent deel van mijn wezen, zoals ik deel ben van uw wezen. Wij zijn samen de eeuwigheid; ik begin het te beseffen en u beseft het nog niet. Dat is het grote verschil.

Er is geen scheiding tussen stof en geest. Er is geen scheiding tussen uw wereld en een andere wereld. Er is in wezen geen scheiding tussen de bewustwording in deze wereld in een dierlijke of in een menselijke vorm of ergens in een andere wereld in een andere vorm. Al die dingen zijn één en alle krachten zijn één; en wij hebben het sleutelwoord.

Het sleutelwoord, waarmee we alles tegelijk zijn wat we maar kunnen denken; waarmee we magiër zijn en genezer en profeet; waarmee we dienaar zijn en vorst; waarmee we deel zijn van het levende licht zelve en gelijktijdig misschien ergens een uiting in een stofje of een sfeer. Dat woord is: werkelijke liefde, goddelijke liefde. Niet omdat goddelijke liefde dan zover staat van de menselijke liefde (want mensen kunnen elkaar ook liefhebben met een liefde die goddelijk is), maar omdat goddelijke liefde alle dingen omvat en zich niet beperkt tot één enkele; omdat goddelijke liefde niet alleen spreekt over mensen maar over alles en alles erkent.

Jullie hebben macht, ontzettend grote macht. Je kunt wonderen doen, als je dat wilt; maar dan moet je erkennen, dat je deel bent van die liefdewerking: in, uit en door die liefde. Dan moet je erkennen dat "ik" een woord is dat z'n zin begint te verliezen; dat je alleen maar betekenis kunt hebben en werkelijk jezelf kunt zijn door deel te zijn van het Levende zelf: van God.

Jezus wist het. Toen hij zei: "De Vader en ik zijn één", bedoelde hij niet dat hij één van de figuren van de Drievuldigheid was, maar hij bedoelde: er is geen grens meer tussen God en mij. Geen grens tussen God en u, dat is ook mogelijk. En wanneer Jezus dan tegen de storm zegt: "Wees stil" en hij is stil, dan kunt u dat ook. Waarom zou u niet? Maar dan moet u niet gaan zeggen: Ja, maar dan ben ik Jezus. Neen, u moet zeggen: Ik ben mijzelf, een deel van de eeuwigheid. Mijn leven, mijn werken en alles wat ik ben, alles wat ik doe, alles wat ik uit, alles wat ik openbaar van leven en dood, zoals ik het ken en zoals ik het niet ken, is één geheel. Ik ben één met alle mensen. Ik ben één met alle geest. Ik heb geen Meesters en ik heb geen dienaren en ik heb eigenlijk niet eens broeders of zusters. Ik ben deel van alle dingen.

Dan is het misschien ook duidelijk, waarom we in deze dagen eigenlijk weer falen. O, neem me niet kwalijk, dat had ik geloof ik nog niet gezegd. We falen wel eens in deze dagen. Heeft u het wel eens gemerkt? U faalt. Trouwens wij falen ook wel eens een keer. Maar waarom? Wat is de reden van het falen van zoveel goede bedoelingen in deze wereld? Wat is de reden van uw persoonlijk falen keer op keer? Wat is de reden dat alles zo gauw kan mislukken, dat het niet gaat? Is dat nu werkelijk alleen maar de druk van de tijd, waar we niet tegen kunnen? Of het ingrijpen van de geest of van God, omdat het niet goed voor ons is? Hebben we werkelijk die ra-

tionalisatie nodig? Of gaat het misschien mis, omdat we niet kunnen beseffen dat het niet gaat om ons en onze ideeën en onze idealen en ons inzicht en ons belang? Dat het niet alleen gaat om onze zoetsappige zelfzichtigheid of onze geestelijke bewustwording of onze hardheid en onze haat, maar dat het gaat om de wereld, om het leven, om God. Op het ogenblik, dat we beseffen dat we ergens één zijn met God, ergens één zijn met alle leven, dat we ons niet zo druk meer maken om verschillen, om een oordeel uit te spreken, dan is het enige dat we nog nodig hebben de kracht. Die kracht kennen we in onszelf, want we weten dat ze er is.

Kijk, we hoeven niet te falen. De wereld hoeft niet te falen, de geest hoeft niet te falen en de mens hoeft niet te falen. Wij kunnen alles bereiken wat we willen. Maar dan moeten we in de eerste plaats deel willen zijn van het Al en niet onszelf zijn. Daarin ligt de hele oplossing van het raadsel.

Wanneer u gelooft in de eeuwigheid, in de eeuwige kracht, in de geest en de geestelijke Meester, wanneer u gelooft dat er ook voor u mogelijkheden zijn weggelegd in het leven en na de dood om steeds meer en intenser deel te zijn van het licht, zou u dan niet die ene stap verder willen doen? De stap, waarmee je niet zegt: "later", maar zegt: "nu, altijd, onbegrensd"? Ik heb niet alleen maar God lief, ik ben God nu en later en altijd, want God is a.h.w. een deel, dat mijn naam heeft aangenomen, dat Zich mijn "ik" noemt. God heeft ongetelde delen van Zichzelf uitgezonden, maar het is God. God ben ik, omdat God mijn wezen is. Ik kan niet zijn, ik kan niet denken, ik kan niets doen zonder Zijn wezen. Laat dan ook de kracht van die God spreken door mijn wezen. Laat mijn erkenning van eenheid met het Al tot uiting komen in de bevestiging van harmonie van mijzelf, mijn lichaam, mijn geest, mijn ziel, mijn relaties met al het zijnde, met sferen en met werelden.

Wanneer er Meesters zijn, dan zijn ze in God, zo goed als ik. Wanneer ik behoefte heb aan hen, dan spreken ze in mij, dan ben ik die Meester, dan ben ik Jezus, dan ben ik Boeddha, dan ben ik de ingewijde, ook al heb ik nooit een inwijding gehad, want die dingen leven in mij.

Ja, ik ben bang, dat ik onder de hand vervelend begin te worden! En toch moet dit wel eens worden gezegd. Daar luidt een klok en ertussen door hoort u geluiden van andere werkzaamheden en van mensen. Wat is nu meer een roep tot God, die kerk of een molen die er draait, een vogel die daar zingt? Wat is nu meer een roep tot God? Durft u het zeggen? U kunt het eigenlijk niet zeggen. U zou willen zeggen: De vogel. En een ander denkt misschien: die kerkklok. Maar ik zeg u, alles is precies hetzelfde, of het mijn stem is of wat anders. Het is alles een roep naar God, als je het weet te verstaan.

U interpreteert uw leven. U stelt de grenzen van redelijkheid, waarbinnen u gevangen zit. U stelt zelf de grenzen van beperktheid, geestelijk en stoffelijk, waaraan u gehoorzaamt. God is in u. Ge zijt deel van God. Ge kunt elke grens en elke beperking verbreken, zolang ge dit doet: de erkenning van de eenheid aller dingen. Gij kunt. Maar wilt ge ook? Waarom niet beseffen, dat God net zo goed spreekt in de donder als in de zang van een vogel? Waarom niet beseffen, dat God evenzeer leeft in een barstende granaatkartets, die scheuring brengt in menselijke lichamen, als de zon die opgaat? Is het werkelijk nodig dat u verschil maakt? Ja, dat is dan een zekere filosofie, die meer waar is dan u waarschijnlijk zult durven of kunnen beseffen.

Misschien is er ergens ook het element wijding, indien u beseft wat wijding betekent. Wijding is niet een opdracht aan het Hogere. De opdracht is: één-zijn met het Hogere. Wijding is: erkennen dat het Hogere a.h.w. bezit van je neemt, dat er geen scheiding bestaat tussen jou en de eeuwigheid, tussen jou en God. Daarom is het misschien toch wel een wijdingsochtend. En nu weet ik dat u het altijd allen heel zwaar hebt. U kunt echter

alles wat zwaar is zelf licht maken. Onhoud één ding:

God leeft in u. God leeft door u. Alle dingen rond u zijn deel van God en ook daardoor leeft God. Schied deze dingen dan niet. Heb de scep- per en de schepping lief. Bemid zelfs uzelve, omdat ge deel zijt van de schepping. En heb lief met een liefde, die niet tracht God te verbeteren, zoals hij leeft in een ander, maar met een liefde, die tracht God steeds meer te beleven door uzelf. En wanneer u dan zegt: We hebben het zo zwaar, we hebben geen kracht, dan zeg ik: Er is kracht genoeg voor u allen. U bent deel van de eeuwigheid, de kracht van de eeuwigheid staat onder uw commando. U hoeft maar op de juiste manier te commanderen en het bevel is al vervuld, vóór het werd uitgesproken.

Probeer u dat eens te realiseren. U bent niet alleen maar arme men- sen op weg naar de bewustwording. U bent deel van het bewustzijn, het eeuwig bewustzijn en van de eeuwige verlossing. Maak in jezelf waar dat- gene, waaraan je geloof, waarnaar je verlangt, waarnaar je streeft. Wees zelf de kracht die volbrengt, niet slechts het gelaten aanvaarden. Wees je bewust van het leven, waartoe je behoort en probeer het niet in deeltjes te hakken van na de dood en vóór de dood, maar leef het geheel en helemaal en nú.

Wel vrienden, dan heb ik mijn taak volbracht voor deze zondag en kunnen we deze vorm van communicatie desnoods opzij stellen, want ik ben ergens in u, ook al beseft u het misschien niet, zoals u ergens in mij bent. Wij zijn delen van elkaar, omdat we deel zijn van dezelfde God. Wij kunnen van elkaar niet werkelijk gescheiden worden. Er is maar één ding dat dat tot stand kan brengen en dat is onze wil, die bewust het denken - nog niet eens het eigen wezen - kan afsluiten voor anderen. Mag ik dan daarmee mijn bijdrage besluiten? U vindt het misschien nogal onsamenvattend hier en daar. Misschien kan ik dat goedmaken met een onderwerp, waarover u nog een paar woorden wilt horen.

I N Z I C H T.

Ik heb het leven lief, want zonder liefde is er dood en vergetel- heid en strijd. Ja, zelfs de haat ontstaat uit liefde mij gegeven. Wanneer ik inzicht heb in mijzelve, begrijp ik hoe het leven is: liefde zonder grens.

"Ik heb de Schepper lief. Hoe snel is dat gezegd. Hoe voelt men zich verheugd, oprecht, omdat men liefde geeft aan Hem, Die is de kracht van het Al, waaruit het heelal steeds leeft.

Maar "ik heb mijn naaste even lief", dat is moeilijker volbracht. En zelfs wijl men naar liefde streeft, dan ontwingt zich reeds een klacht: Waarom die ander dan toch niet aan het "ik" ook liefde geeft? Want men heeft het inzicht in het leven niet en beseft niet, dat wat jezelf be- tekent, dat wat jezelf geeft en zelve bent, de eeuwigheid is, die door je wezen spreekt: God, Die Zijn aangezicht wendt tot al wat leeft.

Inzicht. Heb inzicht in uw eigen wezen, in uw eigen onvolmaaktheid, in uw eigen gebrek aan kracht.

Heb begrip voor uw werkelijk leven, voor de goddelijke liefdemacht, die in u is en in uzelf het scheppingswoord heeft neergeschreven: dat wat gij waarlijk in u zijt, zult ge zijn door alle tijden. En macht, door u uit het ware "ik" geuit, ze is deel van eeuwigheid en niet gebonden aan het vergaan.

En zo gij, zelve strevend, tracht bewust een deel van God te zijn, het is zeker dat, wat zo geschiedt, nimmer ondergaat. Want zo wordt God de harmonie, de kracht van eeuwigheid, die delen van het leven voegt tot één volmaaktheid en een beeld, waarin geen lijden en geen strijd een rol meer speelt.

God is liefde. God is licht. God is kracht. Maar het inzicht, dat Hij is deel van uw zijn en dat gij dat inzicht, die kracht, die liefde, die goddelijke werkelijkheid voortdurend moet leven, dat is het inzicht dat ik u wens, dat is wat ik u het liefst zou geven. Maar kunt gij wel beseffen of spreekt gij nog steeds: Ik ben maar een geest of een mens?

En dan kunnen we dit afronden met dit geheel:

Het is Gods liefde, die het schijnbaar dode hout doet botten en bloesen doet voortbrengen. En het is Gods liefde, die de bloesem doet vallen. Het is Gods liefde, die haar vruchten doet dragen. Het is Gods liefde, die het tot een schijn van dood doet terugkeren, opdat er wederom mensen zijn. Zo is Hij met Zijn liefde in ons wezen; en door alle tijd volbrengt Hij aan ons Zijn wonderwerken, waardoor wij Zijn werkelijkheid kunnen aanvaarden.

Vrienden, meer heb ik u niet te vertellen vandaag. U had misschien andere sprekers verwacht. Het spijt me dat ze er niet zijn. U hebt genoeg moeten nemen met mij. Ik hoop, dat het een heel prettige, leerrijke zondag zal zijn en een week vol van positieve belevingen, waarin u steeds groter kracht zult vinden.

:--:~: